

HÄMEENLINNAN HALLINTO-OIKEUS

Vuosikertomus 2018

Ylituomarin katsaus

Vuosi 2018 on ollut hallintotuomioistuimille juhluvuosi. Korkein hallinto-oikeus täytti 100 vuotta, kun vasta edellisenä vuonna oli juhlittu 100-vuotiaista Suomea. Tätä kirjoittaessani eletään jo uutta juhluvuotta itsenäisten hallinto-oikeuksien täyttäessä 30 vuotta. Hallinnollisen muutoksenhaun historia on kuitenkin merkittävästi pidempi ulottuen aina Ruotsi-Suomen 1600-luvun lääninhallintoon ja autonomian ajan se- naatin talousosastoon.

Tuomioistuimina hallinto-oikeudet ovat eläneet melkoisen muutoksen jo 30-vuotisen historiansa aikana. Aluksi valtaosa, noin 80 prosenttia käsiteltävistä asioista oli verovalitusasioita ja muut pääasiaryhmät maankäyttö ja rakentaminen, kunnallisia-asiat ja sosiaalisia-asiat muodostivat yhteensä loput 20 prosenttia asioita. Ulkomaalais- asioita ei tuolloin vielä käsitelty. Nykyisin veroasioita on enää noin 10 prosenttia ja muiden asioiden suhteellinen osuus on kasvanut merkittävästi.

Hallintolainkäyttö on muutoinkin kehittynyt paljon viimeisten kymmenien vuosien aikana. Hallintolainkäyttölaki tuli prosessilakina voimaan 1996. Suomen liittyttyä Euroopan unioniin vuonna 1995 unionin oikeudesta on vuosien myötä tullut kansallisen lainsäädännön ohella osa hallintotuomioistuinten arkipäivää. Myös suullisten käsittelyjen määrä on lisääntynyt paljon. Globalisoituminen näkyy hallinto-oikeuk- sissa ulkomaalaisasioiden määrän huomattavana kasvuna.

Hallintotuomioistuinten ratkaisut ovat olleet yhä enemmän esillä mediassa. Samalla myös hallintotuomioistuinten työ on toivon mukaan tullut tutummaksi koko kansal- le. Nimittäin vaikka sana tuomioistuin johtaa ajatukset yleensä yleisten tuomiois- tuinten riita- ja rikosasioihin, voi tavalliselle kansalaiselle olla todennäköisempää joutua asioimaan hallinto-oikeudessa. Siksi olisi hyvä, että hallintolainkäyttö olisi ihmisille edes lähes yhtä tuttua kuin vaikkapa rikossarjoista tuttu amerikkalainen oikeudenkäynti. Tätä tutustumista voitaisiin edistää niin mediassa kuin peruskou- lussa ja oikeustieteellisessä sekä muussa yhteiskuntatieteellisessä koulutuksessa. Myös hallintotuomioistuimilla on asiassa tärkeä rooli.

Vaikka hallintotuomioistuimissa ratkaistaan yksittäisiä asioita, ratkaisut usein lin- jaavat laajemmin koko hallinto- ja oikeuskäytäntöä. On siten tärkeää, että ratkaisu- ja julkaistaan ja tiedon saaminen niin ratkaisuista kuin hallinto-oikeuksien toimin- nasta olisi muutoinkin mahdollisimman helppoa.

Hämeenlinnan hallinto-oikeuden vuosi 2018 on ollut työntäyteinen. Viimevuosina tapahtuneen suuren eläköitymisen seurauksena on rekrytoitu paljon uutta henki- lökuntaa. Tämä on tarkoittanut myös tavanomaista suurempaa panostusta henkilö- kunnan perehdytykseen ja koulutukseen. Myös hallinto-oikeuksien uusi asianhallin- tajärjestelmä, ns. Haipa-hanke on oikeusministeriössä teon alla ja ehdotus uudeksi prosessilaksi, laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa on edennyt eduskuntaan. Vuoden mittaan on käsitelty paljon muitakin tuomioistuinlaitokseen tai tuomiois- tuinhallintoon liittyviä lainsäädäntö- tai kehittämishankkeita, joiden valmisteluun hallinto-oikeus on osaltaan osallistunut tai antanut lausuntonsa. Hallinto-oikeus on ollut aktiivisesti mukana myös tuomioistuinten kansainvälisessä yhteistyössä.

Hallinto-oikeus on pystynyt kaikista haasteista huolimatta ratkaisemaan saman määrän asioita, mitä hallinto-oikeuteen on saapunut. Myös keskimääräinen käsit- telyaika on ollut varsin kohtuullinen 8,1 kuukautta, vaikka asiakasnäkökulmasta se onkin pitkä ja pyrimme sitä lyhentämään. Työvuotta ovat leimanneet myös ulkomaal- aisasioiden määrän jatkuva kasvu sekä monissa asiaryhmissä yksittäiset laajat ja tavanomaista työläämmät jutut, jotka ovat herättäneet paljon myös julkista mielen- kiintoa. Myös suullisten käsittelyjen määrä on kasvanut edellisvuodesta.

Hallinto-oikeuden tehtävä on antaa oikeusturvaa. Siinä tehtävässä on huolehditta- va, että päätökset ovat oikeusvarmoja ja käsittely on viivytyksetöntä. On myös pys- tyttävä reagoimaan nopeasti poikkeustilanteisiin, kuten yllätykselliseen asiamää- rien kasvuun tai huomattavan työläiden yksittäisten asioiden vireilletuloon.

Hallinto-oikeuden henkilöstö tekee koko ajan pitkäjänteistä työtä tuomioistuintyön laadun ylläpitämiseksi ja parantamiseksi muun muassa osallistumalla koulutuksiin niin kouluttajan kuin koulutettavan rooleissa. Työhömmme vaikuttaa merkittävästi myös hallintopäätösten taso sekä se, miten oikeudenkäynnin osapuolet toimivat prosessin aikana. Myös näistä kysymyksistä on mahdollisuuksien rajoissa pyritty käymään keskustelua. Tärkeää on myös tuomioistuimen sisäinen keskustelu, työyhteisön sparraus ja hyvien käytänteiden ja työmuotojen kehittäminen.

Hallinto-oikeuden tavoite on oikeusvarmuuden takaamisen ja käsittelyaikojen lyhentämisen osalta kirkas ja henkilöstö on työhönsä motivoitunutta. Tuomioistuintyö on aina myös kutsumus. Hallinto-oikeustuomarinkin huippuhetki on se, kun hän kokee voivansa antaa kansalaiselle oikeutta.

Juhlavuodet ovat tärkeitä, mutta paljon tärkeämpää on sujuva arki. Kiitän koko henkilöstöä menneestä vuodesta, arjen jakamisesta! Jatkamme arkista aherrustamme muistaen kuitenkin samalla olevamme merkittävä osa tuomioistuinlaitosta – demokraattisen yhteiskunnan kulmakiveä.

Ann-Mari Pitkäranta
ylituomari

Överdomarens översikt

År 2018 var ett jubileumsår för förvaltningsdomstolarna. Högsta förvaltningsdomstolen fyllde 100 år, året efter att vi firat Finlands hundraårsjubileum. I skrivande stund firar vi åter ett jubileumsår, då de självständiga förvaltningsdomstolarna fyller 30 år. Det administrativa ändringssökandet har dock en betydligt längre historia som utsträcker sig ända till länsförvaltningen i Sverige-Finland på 1600-talet och till senatens ekonomidepartement i det autonoma furstendömet Finland.

Förvaltningsdomstolarna har undergått stora förändringar som domstolar under sin 30-åriga historia. Till en början bestod största delen av de behandlade ärendena – hela 80 procent – av skattebesvärärenden. De övriga huvudgrupperna av ärenden, dvs. markanvändning och byggande, kommunala ärenden och sociala ärenden, utgjorde 20 procent. Utlänningsärenden behandlades ännu inte vid denna tid. I dag utgör skatteärenden endast cirka 10 procent och de övriga ärendena har ökat sin proportionella andel betydligt.

Även i övrigt har förvaltningsprocessen utvecklats mycket under de senaste tio åren. Förvaltningsprocesslagen trädde i kraft år 1996. Sedan Finland gått med i EU år 1995 har unionsrätten tillsammans med den nationella lagstiftningen med åren blivit en del av vardagen vid förvaltningsdomstolarna. Även de muntliga förhandlingarna har blivit betydligt fler. Globaliseringen syns i förvaltningsdomstolarna i form av en avsevärd ökning av antalet utlänningsärenden.

Förvaltningsdomstolarnas avgöranden har fått allt större uppmärksamhet i medierna. Förhoppningsvis har också förvaltningsdomstolarnas arbete samtidigt blivit bättre känt bland finländarna. Även om ordet "domstol" i allmänhet leder tankarna till de tviste- och brottmål som behandlas vid de allmänna domstolarna är det mer sannolikt att det blir aktuellt för en vanlig medborgare att uträtta ärenden vid en förvaltningsdomstol. Därför vore det bra om förvaltningsprocessen blev åtminstone lika bekant för människor som den amerikanska rättegången, som är välkänd från

kriminalserierna i tv. Såväl medierna som grundskolan och den juridiska och övriga samhällsvetenskapliga utbildningen skulle kunna arbeta för att förbättra dessa kunskaper. Förvaltningsdomstolarna spelar också en viktig roll i detta område.

Även om förvaltningsdomstolarna avgör enskilda ärenden, ger avgörandena ofta riktlinjer på ett mer allmänt plan för hela förvaltnings- och rättspraxisen. Därför är det viktigt att avgörandena publiceras och att det även i övrigt är så lätt som möjligt att få information om förvaltningsdomstolarnas verksamhet.

År 2018 har varit ett arbetsfyllt år vid Tavastehus förvaltningsdomstol. Till följd av de många pensioneringarna under de senaste åren har domstolen rekryterat många nya anställda. Det har också krävt större satsningar på personalens introduktion och utbildning än tidigare. I justitieministeriet bereds dessutom förvaltningsdomstolarnas nya ärendehanteringssystem Haipa, och ett förslag till en ny processlag, lagen om rättegång i förvaltningsärenden, har lämnats till riksdagen. Under året har vi också behandlat många andra lagstiftnings- och utvecklingsprojekt som gäller domstolväsendet eller domstolförvaltningen. Tavastehus förvaltningsdomstol har deltagit i beredningen av dessa projekt eller avgett utlåtanden om dem. Dessutom har förvaltningsdomstolen aktivt medverkat i domstolarnas internationella samarbete.

Trots alla utmaningar har förvaltningsdomstolen lyckats avgöra samma antal ärenden som kommit in till förvaltningsdomstolen. Den genomsnittliga behandlingstiden har också varit rätt skäligen, 8 månader, även om den känns lång för kunderna. Vi arbetar därför för att göra den kortare. Arbetsåret har präglats av en kontinuerlig ökning av antalet utlänningsärenden. I många grupper av ärenden har vi dessutom haft omfattande och mer arbetsamma ärenden än normalt, och dessa ärenden har också väckt stort intresse i offentligheten. Även antalet muntliga förhandlingar har ökat från året innan.

Förvaltningsdomstolens uppgift är att ge rättssäkerhet. I denna uppgift gäller det att sköta om att besluten är rättssäkra och behandlingen sker utan dröjsmål. Det gäller också att snabbt reagera på avvikelser, till exempel på en överraskande ökning av antalet ärenden eller på aktualiseringen av särskilt arbet-samma enskilda ärenden.

Personalen vid förvaltningsdomstolen arbetar hela tiden långsiktigt för att upprätthålla och förbättra domstolsarbetets kvalitet bland annat genom att delta i utbildningar både som utbildare och som studerande. Dessutom påverkas vårt arbete i betydande utsträckning av förvaltningsbeslutens nivå och av hur parterna i en rättegång agerar under processen. Vi har strävat efter att föra en dialog om dessa frågor i den omfattning det varit möjligt. Det är också viktigt att domstolarna för en intern diskussion, sparrar arbetsgemenskapen och utvecklar goda förfaranden och arbetsformer.

Förvaltningsdomstolen har ett klart mål när det gäller att garantera rättssäkerheten och göra behandlingstiderna kortare, och personalen är motiverad i sitt arbete. Domstolsarbetet är alltid också ett kall. Även för förvaltningsdomstolsdomaren är det ett toppögonblick när domaren upplever att han eller hon kan ge en medborgare rättvisa.

Jubileumsår är viktiga, men ännu viktigare är det med en smidig vardag. Jag tackar hela personalen för det gångna året och för den vardag som vi delar! Vi fortsätter vårt dagliga arbete, utan att glömma att vi är en viktig del av domstolsväsendet – som är en hörnsten för ett demokratiskt samhälle.

Ann-Mari Pitkäranta
överdomare

1. osasto

Vuonna 2018 hallinto-oikeuden 1. osastolla työskenteli kahdeksan tuomaria, kaksi esittelijää sekä notaari ja lainkäyttösihteeri. Määräaikaissa tehtävissä oli lisäksi osan vuotta yksi tuomari ja yksi tuomioistuinharjoittelija. Suurimman osan osastolla ratkaistuista asioista muodostavat sosiaaliasiat ja veroasiat. Elinkeinoasiat ja erityisesti maatalouselinkeinoasiat muodostivat kuitenkin osastolla merkittävää työpanosta vaatineen kokonaisuuden.

Maaseutuelinkeinoasioissa tuomipiirinä on koko maa ja niissä annettiin myös joitakin ruotsinkielisiä päätöksiä. Vuonna 2018 maaseutuelinkeinoasioita ratkaistiin enemmän kuin niitä samana vuonna tuli vireille. Asiar ryhmälle on tyypillistä, että valituksenalaiset päätökset koskevat useita eri tukimuotoja ja tukivuosia pitkällekin taaksepäin. Oikaisupäätöksillä on yleensä myös ratkaistu samanaikaisesti sekä eri tukien myöntämistä että jo maksettujen tukien takaisinperintää koskevia asioita. Tästä johtuen 81 valitukseen vuonna 2018 annetut ratkaisut ovat koskeneet moninkertaista määrää kuntien maaseutuelinkeinoviranomaisten ja ELY-keskusten maataloustukipäätöksiä.

Osasto julkaisi vuoden aikana kahdeksan päätöstä Finlex-tietokannassa. Näistä kaksi käsitteli maaseutuelinkeinoasioita, kaksi toimeentulotukiasioita ja neljä veroasioita. Toimeentulotukipäätöksistä toinen koski Kelan oikeutta arvioida kilpirauhaslääkkeen tarpeellisuutta toimeentulotukeen oikeuttavana menona (10.8.1018, 18/0366/1). Tähän asiaan myös eduskunnan oikeusasiamies on ottanut ratkaisussaan kantaa (20.12.2018, EOAK/7043/2017). Julkaistut verotuspäätökset koskivat rahoitusvastikkeen vähennyskelpoisuutta vuokratulosta, kiinteistön käyvän arvon määrittämistä, vertaislainapalvelun verokohtelua sekä menetyksen vähennyskelpoisuutta. Julkaistujen päätösten ajankohtaisuutta osoittaa, että myös korkeimman hallinto-oikeuden julkaistuissa päätöksissä oli vuonna 2018 ollut ratkaistavana samankaltaiset asiakysymykset kuin kolmessa viimeksi mainitussa hallinto-oikeuden päätöksessä. Merkittävänä vero-oikeudellisena ilmiönä nousivat esille konsernien sekä kotimaiseen että kansainväliseen siirtohinnoitteluun ja voitonjakoon liittyvät kysymykset. Osastolla ratkaistiin vuonna 2018 yksi erityisen vaativa ja suuriton siirtohinnoittelutapaus, joka huomioitiin myös tiedotusvälineissä.

Osaston tuomarit ovat olleet aktiivisesti mukana erilaisissa oikeusministeriön asettamissa työryhmissä koskien muun muassa prosessilain valmistelua, sähköistä asiointia ja uutta sähköistä asianhallintajärjestelmää (HAIPA). Vuonna 2018 osallistuttiin myös AEAJ:n (Association of European Administrative Judges) verotyöryhmän kokoukseen Lissabonissa.

2. osasto

Vuonna 2018 hallinto-oikeuden 2. osastolla työskenteli 5–6 hallinto-oikeustuomaria, 3–4 esittelijää, yksi myös muilla osastoilla työskentelevä notaari sekä kaksi lainkäyttösihteeriä. Osastolla työskenteli lisäksi asessori syyskuusta alkaen sekä tuomioistuinharjoittelua hallinto-oikeudessa suorittava notaari lokakuusta alkaen.

Osastolla käsiteltiin vuonna 2018 maankäyttö- ja rakennusasioita, ympäristöasioita, tieasioita, vankeinhoitoa koskevia asioita, opetus- ja sivistystoimen asioita, Keski-Suomen ja Päijät-Hämeen maakunnista vireille tulleita lastensuojeluasioita sekä jonkin verran muita sosiaalasioita ja oleskelulupa-asioita. Osastolla ratkaistiin yhteensä 640 asiaa.

Kaava-asiat ovat edelleen olleet yksi merkittävä ja työllistävä asiaryhmä. Vuoden 2018 erityispiirteinä olivat hallinto-oikeudessa uutena asiaryhmänä paljon työllistävät maakuntakaavat. Kuluneena vuonna näistä ratkaistiin Päijät-Hämeen ja Pirkanmaan maakuntakaavoja koskevat valitukset. Päätöksistä on valitettu korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jossa asioiden käsittely on kesken. Maakuntakaavojen lisäksi suurempia kaavoja olivat muun muassa Luhangan Pien-Päijänteen rantaosayleiskaava, Asikkalan Ruotsalaisen rantaosayleiskaava sekä Tampereen kantakaupungin osayleiskaava 2040. Asemakaavoista muiden ohella yleisesti kiinnostavina voidaan mainita Tampereen Lapinniemen asemakaava sekä Jyväskylän Vanhan Ortopedian alueen asemakaava.

Toinen merkittävä asiaryhmä on ollut jätehuoltojärjestelmien valintaa koskevat jätelain mukaiset asiat.

Osastolla ratkaistiin myös kalatalousalueiden vahvistamista koskevia asioita, jotka olivat hallinto-oikeudessa uusia asiakokonaisuuksia.

Kolmas mainittava asiaryhmä on ollut lastensuojeluasiat, joissa suullisia käsittelyjä on pidetty sekä Hämeenlinnassa hallinto-oikeuden tiloissa että myös Jyväskylän kärjäoikeuden tiloissa olevassa hallinto-oikeuden istuntopajassa. Osastolla käsiteltyjen lastensuojeluasioiden lukumäärässä ei ole tapahtunut merkittävää muutosta. Suullisia käsittelyjä on pidetty myös mielenterveysasioissa.

Osastolla julkaistiin vuonna 2018 yksi Finlex-ratkaisu, joka koski päätöksen valituskelpoisuutta lääkärin ammattitaidon selvittämistä koskevassa asiassa.

Osaston henkilökunta on osallistunut sekä talon sisäisiin että ulkopuolisiin koulutuksiin sekä iltapäivän opintomatkalle Jokelan vankilaan. Myös kansainvälinen toiminta on jatkunut. Osaston yksi hallinto-oikeustuomari on osallistunut keväällä 2018 ERAN:n (academy of european law) koulutukseen Trierissä, jonka pääpaino on ollut lintu- ja luontodirektiivin soveltamisessa sekä EJTN:n (european judicial training network) koulutukseen Bukarestissa aihealueenaan EU-oikeuden vaikutus kansallisiin prosessisääntöihin.

3. osasto

Vuonna 2018 hallinto-oikeuden 3. osastolla työskenteli neljä vakituista ja vaihdellen kolme määräaikaista tuomaria sekä yksi asessori 1.9.2018 alkaen. Osastolla oli yksi vakituinen esittelijä ja vuoden mittaan 3–4 määräaikaista esittelijää. Lisäksi osastolla työskenteli notaari ja kaksi lainkäyttösihteeriä. Henkilöstövaihdokset edellyttivät erityisesti vakituiselle henkilöstölle jatkuvaa perehdyttämistä ja työnjaon vaihtumista, mistä aiheutui lisäkuormitusta osaston ennestään suuren työmäärän lisäksi. Osastolle saapui vuonna 1083 asiaa ja ratkaistiin 753 asiaa.

Hämeenlinnan hallinto-oikeuden 3. osaston suurin asiakokonaisuus on perinteisesti koostunut kunnallisasioista sekä valtiota, kuntia ja kirkkoa koskevista virka- ja palvelussuhdeasioista. Lisäksi osastolla käsiteltiin asiakirjajulkisuus- ja tietosuoja-asioita sekä lukuisa määrä pienempiä asiaryhmiä. Edelleen osastolla käsiteltiin ulkomaalais- ja kansalaisuusasioita, joiden saapuneiden asioiden kokonaismäärä oli jo lähes puolet kaikista osastolle vireille tulleista asioista.

Vireille tulevien ulkomaalaisasioiden määrä on kasvanut vuosi vuodelta ja vuonna 2018 niitä tuli vireille yhteensä 402 kpl. Ulkomaalaisasioiden määrän kasvun taustalla oli edelleen nähtävissä niin sanottu vuoden 2015 turvapaikanhakijoiden aalto ja turvapaikka-asioiden valitussuman purkaminen viime vuosina näitä asioita käsittelevissä hallinto-oikeuksissa. Ulkomaalaisasioiden vanavedessä on kasvanut myös kansalaisuusvalitusten määrä ja niitä tuli vuonna 2018 vireille 62 kpl.

Varsinaisten kunnallisasioiden määrä on puolestaan hienoisesti laskenut. Näissä asioissa on toisaalta vuonna 2018 ollut jo havaittavissa tuolloin valmistetuilla olleen ns. sote-uudistuksen vaikutus ja erityisesti pienten kuntien varautuminen soten mahdolliseen tulemiseen. Osastolla ratkaistiin jo useita tavalla tai toisella sotea ennakoivia valituksia.

Aineistoltaan laajoista ja yhteiskunnallisesti merkittävistä asiakokonaisuuksista voidaan edellisen vuoden tapaan mainita eräitä Keski-Suomen kuntia sekä Keski-Suomen Valokuituverkot Oy:tä ja Verkkoholding Oy:tä koskevat valitukset, joita vuonna 2018 tuli edelleen vireille useita.

Osastolla ratkaistiin myös useita useamman päivän suullisen käsittelyn vaatineita irtisanomisasioita. Näistä voidaan mainita eniten julkisuuttakin saanut Akaan kaupunginjohtajan luottamuspuolan takia tapahtunutta irtisanomista koskeva asia sekä Sastamalan koulutuskuntayhtymän Huittisten ammatti- ja yrittäjäopiston rehtorin irtisanomisen.

4. osasto

Hallinto-oikeuden 4. osastolla työskenteli vuonna 2018 kuusi tuomaria, kolme hallinto-oikeuden esittelijää, yksi notaari ja kaksi lainkäyttösihteerää. Elokuun loppuun asti osastolla työskenteli myös hallinto-oikeudessa syyskuussa 2017 aloittanut asessori. Vuoden 2017 mittavien henkilöstömuutosten jälkeen osaston toiminta pyrittiin vakauttamaan ja vahvistamaan edelleen erityisesti lainkäyttöhenkilöstön osaamista.

4. osastolla käsiteltävä pääasiaryhmä oli sosiaali- ja terveysasiat. Merkittävän määrän ratkaistuista asioista muodostivat aikaisempaan tapaan erityyppiset lastensuojeluasiat. Muita keskeisiä asiaryhmiä olivat vammaispalvelua, sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuja, omaishoidon tukea ja kehitysvammaisten erityishuoltoa koskevat asiat. Huomiota pyrittiin edelleen kiinnittämään juttujen huolelliseen haltuunottoon ja suullisten käsittelyjen toimitamiseen mahdollisimman ripeästi juttujen vireille tulon jälkeen. Vuoden aikana osastolla onnistuttiin vähentämään yli vuoden vireillä olleiden juttujen määrää.

Koko osaston istunnossa ratkaistiin omaishoidon tukea koskeva valitusasia, jossa hallinto-oikeus muutti ratkaisulinjaansa siltä osin kuin kysymys on kunnan soveltamisohjeiden merkityksestä yleisen järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluvan määrärahasidonnaisen omaishoidon tuen myöntämisessä. Hallinto-oikeuden tehtävänä oli ensisijaisesti arvioida, oliko P:n perusturvalautakunta soveltanut omaishoidon tuen soveltamisohjeitaan asianmukaisesti ja yhdenvertaisesti hylätessään A:n tukihakemuksen sillä perusteella, ettei tämä täytännyt soveltamisohjeissa määritellytjät tuen myöntämisen kriteerejä. Hallinto-oikeus totesi, etteivät kriteerit olleet ristiriidassa omaishoidon tuesta annetun lain yleisten tavoitteiden kanssa ja että A täytti hoitoisuutensa perusteella laissa säädetyt tuen myöntämisedellytykset. A:n hoitoisuus ei kuitenkaan vastannut lautakunnan vahvistamia tuen myöntämisperusteita. Kun asiassa ei ollut syytä epäillä, että lautakunnan päätös perustuisi muihin kuin hyväksyttäviin ja syrjimättömiin syihin, A:n hakemus oli voitu hylätä.

Koko osaston istunnossa ratkaistiin myös kehitysvammaisen erityishuoltoa koskeva kuntien välinen hallintoriita-asia, jossa hallinto-oikeuden tehtävänä oli ratkaista, mikä kunta oli vastuussa alaikäisen kehitysvammaisen erityishuollon järjestämisestä. Alaikäisen X:n kotikunta oli sijoittanut hänet A:n kunnan hoitokotiin asumispalveluun pysyvästi vuodesta 2010 lähtien. Sitä ennen X oli asunut A:n kunnan toisessa hoitokodissa viikot ja viettänyt viikonloput kotikunnassaan vanhempiensa luona. X:n vanhempien erottua äiti jäi asumaan perheen yhteiseen kotiin ja muutti vuonna 2012 B:n kuntaan. X ei ollut käyttänyt kotikuntalain 3 a §:n mukaista valinta-oikeuttaan, eikä hänelle ollut haettu palveluja muualta kuin kotikunnastaan. X on ollut vuonna 2010 muuttaessaan pysyvästi hoitokotiin 15-vuotias ja äidin muuttaessa B:n kuntaan 17-vuotias eli jo itsenäistymisissä oleva nuori. Näissä olosuhteissa äidin muuton B:n kuntaan ei katsottu vaikuttaneen X:n kotikunnan velvollisuuteen huolehtia hänen erityishuoltonsa järjestämisestä.

4. osaston johtaja Tiina Hyvärinen osallistui toukokuussa EJTN:n organisoimaan kahden viikon pituiseen tuomari-vaihto-ohjelmaan Slovakiassa (Košice ja Bratislava) ja kesäkuussa ERA:n seminaariin "Access to justice for persons with disabilities" Trierissä, Saksassa.

1. Työtilasto 2018

31.12.2018 luvuista on vähennetty vuoden aikana asianhallintajärjestelmästä poistetut 21 asiaa. Poistetut asiat ovat tavallisimmin väärään viranomaiseen tulleita asioita.

	Vireillä 1.1.2018	Saapunut	Ratkaistu	Vireillä 31.12.2018	Muutos +/-						
Kaikki asiat yhteensä	1776	2688	2707	1757	- 19						
Valtio-oikeus ja yleishallinto											
Valtio-oikeus	71	62	46	87	+ 16						
Yleishallinto-oikeus	103	104	118	89	- 14						
Opetus ja sivistystoimi	25	85	74	36	+ 11						
Valtion virkamiehet	12	7	13	6	- 6						
Työvoima-asiat	11	8	9	10	- 1						
Turvallisuus, yleinen järjestys ja eräät luvat	40	53	54	38	- 2						
Asiaryhmä yhteensä	262	319	314	266	+ 4						
Itsehallinto											
Kunnallisasiat	106	96	85	116	+ 10						
Kirkollisasiat	7	3	7	3	- 4						
Asiaryhmä yhteensä	113	99	92	119	+ 6						
Ulkomaalaisasiat yhteensä	325	402	356	371	+ 46						
Rakentaminen											
Maankäyttö- ja rakennusasiat	150	170	209	109	- 41						
Tieasiat	7	3	9	1	- 6						
Kiinteistöasiat	4	2	5	1	- 3						
Asiaryhmä yhteensä	161	175	223	111	- 50						
						Ympäristö					
						Ympäristönsuojelu	17	38	23	31	+ 14
						Vesitalous	19	30	26	16	- 7
						Luonnonsuojelu	31	27	32	23	- 8
						Ulkoilu ja leirintä	-	-	-	-	-
						Asuntotuotanto ja asuntoasiat	1	-	1	-	- 1
						Asiaryhmä yhteensä	60	99	88	70	+ 10
						Sosiaali- ja terveydenhuolto					
						Sosiaaliasiat	411	800	793	407	- 4
						Terveydenhuolto ja sairaanhoito	72	400	390	80	+ 8
						Lääkeasiat ja apteekkilaitos	4	3	5	2	- 2
						Asiaryhmä yhteensä	487	1203	1188	489	+ 2
						Taloudellinen toiminta					
						Oikeushenkilöt ja teollisoikeudet	16	5	15	6	- 10
						Elinkeinoasiat	26	13	29	10	- 16
						Maa- ja metsätalous	1	4	5	-	- 1
						EU:n rakennerahastojen tukitoimet	91	74	83	81	- 10
						Liikenne ja viestintä	45	111	94	60	+ 15
						Asiaryhmä yhteensä	179	207	226	157	- 22
						Verot					
						Tulo- ja varallisuusvero	169	163	180	152	- 17
						Ajoneuvoja koskevat verot ja maksut	6	10	16	-	- 6
						Valmisteverot ja tulliasiat yhteensä	-	-	-	-	-
						Muut verot ja verotusmenettely	12	28	18	22	+ 10
						Asiaryhmä yhteensä	167	201	214	174	- 13
						Muut asiat yhteensä	2	4	6	-	- 2

2. Käsittelyajat 2018

Pääasiaryhmä	Määrä	Keskim. käs.aika (kk)	-3 kk	3-6 kk	6-9 kk	9-12 kk	12-18 kk	Yli 18 kk
Valtio-oikeus	314	9,0	65	62	45	37	83	22
Itsehallinto	92	10,9	22	9	6	8	29	18
Ulkomaalaisasiat	356	10	29	51	62	83	120	11
Rakentaminen	223	9,3	20	25	51	70	57	-
Ympäristö	88	9,1	7	22	15	16	24	4
Sosiaali- ja terveydenhuolto	1188	5,7	461	264	207	124	114	18
Taloudellinen toiminta	226	9,1	64	30	10	18	93	110
Verot	214	12,7	34	10	10	30	78	52
Muut	6	4,4	4		1		1	
Yhteensä	2707	8,1	706	473	407	386	599	136
%-osuus			26,1	17,5	15,0	14,3	22,1	5,0

3. Ratkaisujen lopputulokset 2018

Pääasiaryhmä	Ratkaistu	Ei muu- tosta	Muutettu	Palautettu	Hakemus hyväksyty	Hakemus hylätty	Siirretty	Ei tutk. tai rauennut
Valtio-oikeus	314	69,7 %	11,1 %	0,6 %	-	0,6 %	2,2 %	15,6 %
Itsehallinto	92	44,6 %	15,2 %	-	-	2,2 %	3,3 %	34,8 %
Ulkomaalaisasiat	356	58,1 %	17,7 %	9,6 %	-	-	5,1 %	9,6 %
Rakentaminen	223	56,5 %	22,4 %	0,4 %	-	-	2,2 %	18,4 %
Ympäristö	88	61,4 %	23,9 %	-	-	-	-	14,8 %
Sosiaali- ja terv. huolto	1188	37,6 %	11,5 %	0,8 %	38,1 %	3,3 %	0,3 %	8,2 %
Taloudellinen toiminta	226	68,6 %	16,8 %	0,4 %	0,4 %	-	1,8 %	11,9 %
Verot	214	59,3 %	22,4 %	7,0 %	-	-	4,7 %	6,5 %
Muut	6	33,3 %	-	-	-	-	-	66,7 %
Yhteensä	2707	1378	406	63	454	43	51	312
%-osuus		50,9 %	15,0 %	2,3 %	16,8 %	1,6 %	1,9 %	11,5 %

4. KHO:n ratkaisujen lopputulokset 2018

Pääasiaryhmä	Ratkaistu	Ei muu- tosta	Lopputulosta ei muuteta	Muutettu	Valituslupa- hakemus hylätty	Palautettu	Muut ratkaisut
Valtio-oikeus	59	11,9 %	13,6 %	13,6 %	50,8 %	-	10,2 %
Itsehallinto	35	57,1 %	22,9 %	2,9 %	5,7 %	-	11,4 %
Ulkomaalaisasiat	80	-	1,3 %	-	88,8 %	-	10,0 %
Rakentaminen	52	28,8 %	9,6 %	9,6 %	34,6 %	-	17,3%
Ympäristö	54	11,1 %	61,1%	3,7 %	14,8 %	-	9,3 %
Sosiaali- ja terv. huolto	189	46,0 %	13,8 %	2,1 %	25,9 %	-	12,2 %
Taloudellinen toiminta	44	15,9 %	11,4 %	4,5 %	40,9%	-	27,3%
Verot	26	3,8 %	-	11,5%	65,4 %	-	19,2%
Muut	1	-	-	-	100 %	-	-
Yhteensä	540	143	86	25	214	-	72
%-osuus		26,5 %	15,9 %	4,6 %	39,6 %	0,0 %	13,3 %

5. Talous, tulostavoitteet ja tulokset

		Vuosi 2017	Vuosi 2018
Toimintamenot (€)		4 803 234	4 854 531
Henkilöstön määrä (htv*)		61,6	60,9
Ratkaistut	Tulos	2674	2707
	Tavoite	3100	3000
Taloudellisuus (€/ratkaisu)	Tulos	1796	1793
	Tavoite	1669	1738
Tuottavuus (ratkaisu/htv)	Tulos	43,4	44,4
	Tavoite	48,1	47,1
Keskimääräinen käsittelyaika	Tulos	7,8 kk	8,1 kk
	Tavoite	7,5 kk	7,5 kk
Yli vuoden vireilläolleiden määrä vuoden lopussa	Tulos	159	253
	Tavoite	150	150
Suulliset ja katselmukset (ratkaistujen asioiden määrä)	Tulos	70	106
	Tavoite	95	90

* Henkilötyövuosiin lasketaan myös aika, jonka henkilö on poissa työstä esim. sairauden tai loman takia

Hämeenlinnan hallinto-oikeuden henkilökunta 31.12.2018

Ylituomari Ann-Mari Pitkäranta

Jäsenet Maija-Liisa Marttila (3. osaston pj.)
Eija Mäkelä (2. osaston pj.)
Minna Koskinen (1. osaston pj.)
Tiina Hyvärinen (4. osaston pj.)
Vesa Sirkesalo
Marja Tuominen
Elina Tanskanen
Johanna Virmavirta
Mia Ekman
Jaakko Sivonen
Tuomas Salo
Jyri Vesanto
Jussi-Pekka Lajunen
Paula Pihlava
Virpi Juujärvi
Anneli Aura
Jukka Anttila
Ria Savolainen
Eriikka Kaipainen
Bettina Kermann
Juhana Niemi
Marianne Kivistö (ma.)
Kaija Laitanen (ma.)
Vilma Laukkarinen (ma.)
Hanna Punta (ma.)
Hanna-Maria Schiestl (ma.)
Taru Torkkola (ma.)

Asessorit Tero Heiniluoma
Maria Jokinen

Esittelijät Vuokko Alitalo
Ville Härmä (vv.)
Maria Kuusinen
Marketta Lehtonen
Antti Mikkonen
Anna Mähönen (vv.)
Terhi Sunnari (vv.)
Inkeri Ylitalo (vv.)
Andreas Byggmästar
Hannu Aalto (ma.)
Juho Kalliokoski (ma.)
Sari Laakkonen (ma.)
Hans Muroke (ma.)
Minna Raitanen (ma.)
Tapani Raitanen (ma.)
Olli Toivonen (ma.)
Arja Kokko
Pihla Pelkiö-Ruohela (vv.)
Katja Mäkilä (ma.)
Anette Ståhl-Aalto (ma.)
Niko Vuorinen, käräjännotaari (ma.)

Toimisto Elina Kurronen, hallintopäällikkö (ma., vv.)
Teemu Nurmi, hallintopäällikkö (ma.)
Sirpa Piekkari, informaattikko
Marjo Salonen, kirjaaja
Pirjo Karevaara, taloussihteeri (vv.)
Sari Pohjola, taloussihteeri (ma.)
Outi Rättyä, henkilöstösihteeri
Petri Haukka, kirjaamosihteeri (vv.)
Kaisa Laukka, kirjaamosihteeri (ma.)
Marja Iivonen, lainkäyttösihteeri
Kirsi Koukku, lainkäyttösihteeri
Sirpa Laakso, lainkäyttösihteeri
Tuula Tavisalo, lainkäyttösihteeri
Kaisa Toivanen, lainkäyttösihteeri
Maarianna Hietamies, lainkäyttösihteeri (ma.)
Tiia Murtonen, lainkäyttösihteeri (ma.)
Mari Paananen, lainkäyttösihteeri (ma.)

**Valtioneuvoston määräämät sivutoimiset
asiantuntijajäsenet**

Lastensuojeluasiat

Asiantuntijajäsenet

Satu Jokinen
Raija Koskinen
Marjo Laukkanen
Taina Niiranen
Marika Paasikoski-Junninen
Jaakko Salovaara
Anne Seppälä

Varajäsenet

Sini Hakala
Milja Markkanen
Jutta Merilahti
Salla Rikander
Sirkka Rousu

Kehitysvammaisten erityishuoltoasiat

Asiantuntijajäsen

Raija Koskinen

Varajäsen

Satu Jokinen

Mielenterveysasiat

Asiantuntijajäsenet

Anna-Leena Kirkkola
Riitta Lehtonen-Tuomi
Pekka Roponen
Antti Torikka

Päihdehuoltoasiat

Asiantuntijajäsen

Sirpa Karjalainen-Niskanen

Varajäsen

Jukka Kurunsaari

Tartuntatautiasiat

Asiantuntijajäsen

Inka Romo

Adoptioasiat

Asiantuntijajäsenet

Raija Koskinen
Milja Markkanen

Varajäsenet

Anne Seppälä

HÄMEENLINNAN HALLINTO-OIKEUS

Raatihuoneenkatu 1
13100 Hämeenlinna

Puhelinvaihte: 029 56 42200
Kirjaamo, asiakaspalvelu: 029 56 42210
Telekopio: 029 56 42269

Sähköposti: hameenlinna.hao@oikeus.fi

Kotisivu: www.oikeus.fi/hao/hameenlinna

